

ת"פ 52999/11/14 - מדינת ישראל נגד אמג'ד ראזם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 52999-11-14 מדינת ישראל נ' ראזם
בפני כבוד השופטת דנה אמיר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אמג'ד ראזם

הנאשמים

הכרעת דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של הסעה ברכב של תושב זר השוהה שלא כדין בישראל. עבירה לפי סעיף 12א(א)(3) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**"). על פי הנתען בכתב האישום, בתאריך ה- 11.8.2014 בשעה 21:00 או בסמוך לכך, ברחוב רוזן פנחס 71 בתל אביב, הסיע הנאשם ברכב את צאלח קואזבה (להלן: "**הנוסע**") שהוא תושב האזור השוהה בישראל שלא כדין מירושלים לרמת השרון בתמורה לתשלום בגין דלק בסך 80 ₪ ותשלום עבור הנסיעה בסכום של כ 200 ₪.

המענה לכתב האישום:

2. הנאשם כפר בעובדות כתב האישום.

לטענתו בירר עם הנוסע האם יש בידו אישור וכזה הוצג בפניו. לפי האישור שהוצג רשאי הנוסע לשהות בישראל למעט בעיר אילת.

הראיות:

3. מטעם המאשימה הוגשו שתי תעודות עובד ציבור מיום 04.09.2014 (ת/3) האחת מטעם המנהל האזרחי ביהודה ושומרון לפיה ביום 11.8.14 לא החזיק הנוסע בהיתרי כניסה ושהיה בישראל, לצרכי תעסוקה או לכל צורך אחר. השנייה, מרשות האוכלוסין וההגירה, משרד הפנים לפיה בין התאריכים 11.8.14-4.9.14 לא החזיק הנוסע ברישיון לישיבת ארעי או קבע בישראל לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952. בנוסף, על פי מערכת המחשב

של רשות האוכלוסין וההגירה לא מופיע כי במועד האמור היה לגביי הנוסע צו שיפוטי המונע הרכבתו מישראל.

כן הוגשה הודעת הנאשם מיום 12.8.14 (ת/1), דוח הפעולה שנערך רס"ר גל דניאל במועד האירוע (ת/5) ואף הוגש בהסכמה דוח העימות בין הנאשם לנוסע מיום 12.8.14 (ת/2).

4. מטעם המאשימה העיד רס"ר גל, אשר ערך כאמור את ת/5. לדבריו, בעת סיור שגרתי ראה את הרכב בו נהג הנאשם, הנוסעים נחזו "כבני מיעוטים" והם אף נראו לחוצים.

לגרסתו, לאחר שהתחלף הרמזור החל בנסיעה כשהרכב בו נהג הנאשם האט על מנת שלא להגיע אליו. רס"ר גל הגיע לעצירה מוחלטת, המתין לרכב בו נהג הנאשם ועצר אותו לבדיקה. בעת הבדיקה התברר שהנהג (הנאשם) הוא ישראלי והנוסע תושב שטחים ללא רישיון שהיה כדין (עמ' 7 ש' 15-17). לדברי רס"ר גל הנאשם מסר באותו המועד כי אינו מכיר את הנוסע וכך גם ציין בת/5 (דוח הפעולה שערך). על פי ת/5 אף טען בפניו הנאשם כי לא ידע שהנוסע שוהה בלתי חוקי בישראל, אינו מכיר את הנוסע אותו לקח טרמפ לרמת השרון ואף טען כי הנוסע הראה לו אישור כניסה לישראל. עוד על פי ת/5 בחיפוש שנערך ברכב לא נמצא כל אישור שהיה בישראל. בעת עדותו ציין רס"ר גל כי בעוד שהנאשם אמר לו שאינו מכיר את הנוסע אמר לו הנוסע שהם בקשרי חברות (עמ' 7 ש' 21-22), וציין כי בעוד שהנאשם אמר לו שהם היו בדרכם לרמת השרון אמר לו הנוסע כי הם בדרכם לטייבה (עמ' 7 ש' 24-26).

5. על פי ת/1, הודעת הנאשם מיום 12.8.14, מסר הנאשם בעת חקירתו כי הנוסע הציג בפניו אישור שהיה בישראל, בצבע אדום, פרט לעיר אילת, לפני שנכנס לרכב (ש' 13-7 לת/1). לגרסתו, בעת שהיו בחנות מכולת בצור באהר הנוסע החל לדבר עמו, ביקש שיסיע אותו לתל אביב והראה לו אישור (ש' 31 לת/1).

כשנשאל מדוע לקח אדם שאינו מכיר לתל אביב ענה: **"רציתי לעשות עבודה בת"א ולישון אצל דוד שלי בנגריה"** (ש' 34 לת/1) וכן: **"כי אני זקוק לכסף"**. לדבריו ביקש תשלום בסך 200 ₪ עבור ההסעה אותו אמר היה הנוסע לשלם עם ההגעה למקום (ש' 36-38 לת/1). עוד הוסיף כי הנוסע שילם סך של 80 ₪ עבור הדלק (ש' 50 לת/1). כשעומת עם גרסת הנוסע לפיה הנאשם סבר שיש לנוסע אישור לאור היכרות ביניהם השיב כי ראה את האישור והוסיף **"שלא ישקר עלי"** (ש' 54 לת/1).

דוח העימות בין הנוסע לנאשם הוגש בהסכמה כאמור וסומן ת/2. בעימות חזר הנוסע על הטענה לפיה חשב הנאשם שיש לו אישור מאחר והנאשם ידע שיש לנוסע משפחה בירושלים ואף אישר היכרות מוקדמת עם הנאשם, בת כחודש ימים או שלושה שבועות שהיא **"היכרות שטחית"** (ש' 9 לת/2). בנוסף לדבריו: **"אחד מהשכנים של גיס שלי יש לו אישור, לקחתי ממנו והראתי לאמג'ד מרחוק רק כדי שאמג'ד יסיע אותי... אמג'ד יודע שיש לי אישור"** (ש' 11-12 לת/2). עוד אישר כי הראה לנאשם את האישור מרחוק לדבריו: **"כן מרחוק, הוא לא קרא את השם"** (ש' 14 לת/2).

הנאשם בעימות אישר כי לקח את הנוסע בעבר פעמיים בניגוד לגרסתו בהודעתו ת/1 לפיה לא הכיר את הנוסע ואף אישר את גרסת הנוסע בדבר כך שראה את האישור מרחוק. לדבריו: **"ראיתי מרחוק מהחלון"** (ש' 18 לת/2). הנאשם אישר כי לא הסתכל על השם שבאישור לדבריו: **"ראיתי רק תאריך ושעה"** (ש' 20 לת/2).

6. מטעם ההגנה העיד הנאשם. לגרסתו, פגש את הנוסע בחנות וזה ביקש ממנו שיסיע אותו לרמת השרון. לדבריו: **"לא העליתי אותו לרכב עד שראיתי את האישור שלו של כניסה לישראל"** (עמ' 12 ש' 4). בעת עדותו אישר כי פגש את הנוסע בעבר ואף הסיע אותו **"פעם פעמיים בתוך ירושלים"** (עמ' 12 ש' 7).

עוד הוסיף: **"ביקשתי ממנו שיראה לי אישור, הוא הראה לי ועלה איתי לרכב. אני לא מכיר אותו ממש טוב, הוא רק עלה איתי לרכב"** (עמ' 12 ש' 19).

7. בעת חקירתו הנגדית עומת הנאשם עם גרסתו בת/1 לפיה לא הכיר את הנאשם. תשובתו: **"אני שואל אתכם שאלה, אם יעלה איתי בן אדם, להוביל אותו למקום מסוים, האם אני אמור לדעת עליו הכל.. זה לא נקרא שאני מכיר.. נכון שאמרתי בחקירה שאני לא מכיר אותו"** (עמ' 12 ש' 24-25). הנאשם אף אישר כי הסיע את הנוסע פעמיים בעבר (עמ' 13 ש' 10), שהנוסע מתגורר בצור באהר ונשוי לאישה משם (עמ' 14 ש' 15). עוד אישר הנאשם שידע שהנוסע אינו תושב ישראלי ואף טען שבשל כך ביקש לבדוק את האישור שבידי הנוסע (עמ' 14 ש' 31). כשעומת עם כך שלא ראה את השם על גבי האישור שלטענתו הוצג בפניו לפי גרסתו עצמו בעימות ת/2, השיב: **"אני ראיתי את השם, אבל אני לא יודע מה השם שלו (עברית) לא יודע מה השם שלו"** (עמ' 14 ש' 33) ועוד: **"נכון, הראה לי את זה מהחלון של הרכב. ראיתי תאריך, ראיתי שעה וראיתי את השם שלו... אבל האמת, אני לא זוכר מה השם שלו האמיתי"** (עמ' 15 ש' 17-19).

ההגנה ביקשה להעיד כעד הגנה את הנוסע, צלאח קואזבה, עליו ויתרה המאשימה והדין אף נדחה לשם כך, העד שהוא תושב שטחים לא התייצב ולא נשמעה עדותו.

דין והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית והוכחת יסודות העבירה

8. במקרה דנן אין חולק כי הנאשם הסיע את הנוסע המועד הרלבנטי המפורט בכתב האישום. לטענת ב"כ הנאשם, לא הוכיחה המאשימה את היות הנוסע תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, ומשכך, יש לזכות את הנאשם. ב"כ הנאשם הפנתה לרע"פ 6831/09 **טורשאן נגד מדינת ישראל** (18.7.11) וטענה כי לא די בתעודות עובד הציבור (ת/3) אשר הוגשו על ידי המאשימה משלא הוגשה תעודת עובד ציבור הנוגעת לגיליון הרישום הפלילי של הנוסע אשר תוכיח כי אין לו היתר מכוח צווים שונים. עוד טענה כי התעודה אשר הוגשה מטעם המת"ק מתייחסת רק להיתר שהיה קבוע ולא לאישורי שהיה נוספים הקיימים לפי סעיף 2(א) לחוק הכניסה לישראל ובכללם כניסה לצרכי ביקור לתקופות קצרות יותר.

9. אין בידי לקבל את טענות ב"כ הנאשם. עיון בראיות אשר הוצגו מלמד כי המאשימה הוכיחה כנדרש את היות הנוסע שוהה שלא כדין בישראל בעת האירוע.

מעבר לתעודות עובד הציבור אשר הוגשו, הרי שמדברי הנוסע בדוח העימות אשר הוגש בהסכמה כת/2 ועליהם אף הסתמכה ב"כ הנאשם עצמה כראיה לאמיתות תוכנם (עמ' 21 ש' 12-13) עולה בבירור כי הנוסע לא אחז באישור שהיה כדין במועד הרלבנטי. לו היה בידיו אישור מכל סוג שהוא, כלום יעלה על הדעת שיקח מאחד מהשכנים של גיסו

אישור לשם הצגתו כפי שמסר (ת/ש' 11).

המפורט לעיל מביא אותי למסקנה לפיה הוכחה המאשימה שהנוסע שהה שלא כדין בישראל.

10. היסוד הנפשי של העבירה הוא מודעות הנאשם לכך שמדובר בנוסע שהוא שוהה בלתי חוקי.

בסעיף 13ב12 לחוק אשר תוקן בשנת 2016 כחלק מתיקון 26, נקבע כי **"מי שעשה מעשה כאמור בסעיפים 12א(ג) או (ג), 12ב2 או 12ב3, והוכחה מודעותו לכך שהלך, העובד, הנוסע או הנוהג, לפי העניין, הוא תושב זר, עליו הראיה שהמעשה נעשה באחת מאלה:**

(1) לאחר שבדק שבידי התושב הזר מסמכים, שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין, או לעניין עבירה לפי סעיף 12א(ג) - מסמכים שלפיהם הוא רשאי לנהוג ברכב בישראל;

(2) בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהתושב הזר נכנס לישראל שלא כדין, שהוא יושב בה שלא כדין, או לעניין עבירה לפי סעיף 12א(ג) - בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהתושב הזר אינו רשאי לנהוג ברכב בישראל.

במקרה דנן, אין חולק כי הנאשם ידע כי הנוסע הוא תושב זר והוא אף אישר זאת מפורשות בעדותו וטען שבשל כך ביקש לבדוק את האישור שבידי הנוסע (עמ' 14 ש' 31). משכך, על פי החוק, עליו הראיה כי בדק שבידי התושב הזר מסמכים, שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין או נסיבות שבהן הוא לא חשד שהתושב הזר נכנס לישראל שלא כדין, שהוא יושב בה שלא כדין.

11. טענתו של הנאשם היא שבדק את אישור השהיה של הנוסע אך מהראיות אשר הונחו בפני עולה כי הנאשם לא פעל כאמור, בוודאי לא באופן הנדרש והמצופה. אמנם, על פי גרסת הנאשם הציג בפניו הנוסע אישור שהיה בישראל, למעט אילת, אך הנאשם עצמו מאשר כי האישור הוצג מרחוק. אינני מוצאת ליתן אמון בגרסתו האחרונה של הנאשם לפיה ראה את השם, התאריך והשעה על גבי האישור שהוצג, נוכח גרסאותיו הסותרות באשר להיכרותו עם הנוסע ואופן הצגת האישור. גם אם אקבל את גרסתו לפיה הוצג האישור על ידי הנוסע, דרך חלון הרכב, וגם אם אקבל את גרסתו הכבושה לפיה הבחין בשם על גבי האישור הגם שבת/1 מסר כי ראה רק את תאריך והשעה, מסקנתי נותרת בעינה.

ודוק, גם אם אלה הן הנסיבות, אין הוא בגדר מי שבדק כראוי שבידי התושב הזר מסמכים לפיהם הוא נכנס ושוהה בישראל כדין. הנאשם בעדותו מסר כי לא ידע כלל את שמו של הנוסע בעת שהציג בפניו את האישור ואף לא טען שברר את שמו! משכך, נשאלת השאלה מהי הנפקות לכך שראה את האישור כפי שטוען? ודאי שלא די בכך להרים את נטל הראיה לכך שבדק שבידי התושב הזר מסמכים, שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין.

12. ראו בהקשר זה עפ"ג (ח"י) 33783-06-16 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (23.08.2016) שם נקבע כי **"האחריות שמטיל החוק על המסיע אינה מתמצה בבדיקה שטחית של אישורי הנוסע"**. ראו גם ע"פ (ת"א) 70427/01 **מדינת ישראל נ' מאיר** (26.5.2002) שם נקבע כי את המודעות של המסיע ניתן ללמוד מהנסיבות ודי בעצימת

עיניים, וכן ע"פ (י-ם) 8572/04 **עלא עליאן נ' מדינת ישראל** (27.02.2005).

במקרה דנן כאמור לא יכול להיות חולק כי הבדיקה אותה טוען הנאשם שביצע שכללה בדיקת השם על גבי האישור, הגם שזו מוטלת בספק, מבלי שידע את שם הנוסע, היא לכל היותר שטחית וסתמית משלא טרח לברר כלל את שמו של הנוסע. משכך, מצאתי כי היה בנאשם את היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירה המיוחסת לו וכן הוכח היסוד העובדתי.

הטענה לעיכוב בלתי חוקי

13. טרם מתן הכרעת הדין יש לתת את הדעת לטענת ב"כ הנאשם לפיה יש לזכות הנאשם מטעמי הגנה מן הצדק. לטענתה, הנאשם עוכב באופן בלתי חוקי על ידי רס"ר גל אשר הבחין בבני מיעוטים השוהים ברכב ולכן החליט לעצור את הרכב לבדיקה ללא חשד בעבירה ספציפית, תוך שהיא מפנה לדו"ח הפעולה ת/5, לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**"), לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ולעקרון השוויון.

דינה של הטענה להידחות. על פי ת/5 ועדותו של רס"ר גל, הורה רס"ר גל לרכב הנאשם לעצור נוכח התנהגות החשודה משנסע נסיעה איטית על מנת שלא לחלוף על פני רכב המשטרה בו נסע רס"ר גל. לדברי רס"ר גל ביחס לנאשם "**נראה כמתחמק ממני**" (עמ' 8 ש' 10) ועוד הוסיף "**אני מתחיל בנסיעה בקצב איטי והרכב מתמהמה, מהרמזור ואילך. גם בהמשך אני מאט עוד והרכב מאט עוד ולא מגיע אלי**" (עמ' 8 ש' 12), תוך שצוין כי המדובר באזור המוכה עבירות רכוש. לטעמי, די בנסיבות אלה כדי להוות יסוד סביר לחשד ולעצור את רכב הנאשם לבדיקה ואיני מוצאת כי רס"ר גל עצר את רכב הנאשם בשל העובדה שנסעו בו אנשים אשר כונו בדוח כנחזים ל"בני מיעוטים" גם אם צוין את הימצאותם ברכב וכי נראו לחוצים. רס"ר גל העיד באופן ברור כי זו לא הייתה הסיבה בשלה עצר את רכב הנאשם אלא רק לאחר שזה נסע באיטיות מכוונת ומופרזת, ולראיה, לא מצא לעצור את הרכב כשהבחין באותם אנשים ברכב בעת שהרכב עמד ברמזור.

14. כפי שצוין על ידי המאשימה ולמעלה מהצורך לשוטר יש היתר על פי חוק לבקש מאזרח הצגת תעודות גם כשמדובר בנהג הנוסע ברכב (ראו: סעיף 2 לחוק החזקת תעודת זהות והצגתה, תשמ"ג-1982 וסעיף 69 לחוק המעצרים "**הוקנתה בחיקוק הסמכות לחפש במקום, בכליו או על גופו של אדם, או הסמכות לדרוש מאדם הצגת מסמכים, רשאי בעל הסמכות לעכב אדם או כלי רכב כדי לאפשר את החיפוש או העיון במסמכים וכן רשאי הוא לדרוש מהאדם למסור את שמו ומענו**").

בספרו של יעקב קדמי, "**סדר הדין בפלילים**", חלק א' (2008) עמ' 15-16 הוסבר כי סמכות העיכוב הקבועה בסעיף 69 לחוק המעצרים "**אינה נעוצה בקיומו של חשד שנעברה, או שעומדים לעבור עבירה אלא מהווה מעין "סמכות עזר" ליישום סמכות "חיפוש" כאמור בגוף הסעיף או סמכות לדרוש "הצגת מסמכים**".

גם אם נפרש היתר זה ברוח הכרעת הדין של בית משפט השלום בחדרה (ת.פ. (חד') 57956-04-13 **מדינת ישראל נ' קהסון** (17.6.2015), הרי שלטעמי, המדובר בחשד סביר נדרש שהוא ברף הנמוך ביותר נוכח שילובן של הוראות החוק ופרשנותן בראי חקיקת חוקי היסוד.

במקרה דנן כאמור, קם לטעמי חשד סביר כפי שטען רס"ר גל ומשכך הטענה לעיכוב בלתי חוקי נידחת.

15. לבסוף, באשר לטענה לפיה יש לזקוף לחובת המאשימה את אי התייצבותו של הנוסע אשר זומן כעד הגנה לאחר שהמאשימה ויתרה על עדותו. בתוך עמינו אנו חיים ואין צורך להכביר במלים בדבר הקושי הממשי בזימון עדים תושבי שטחים והבטחת התייצבותם. יתרה מכך, בהסכמת הצדדים, דוח העימות בין הנאשם לנוסע הוגש כראיה במשפט וגרסת הנוסע בעימות, אליה אף הפנתה ב"כ הנאשם בסיכומיה הובאה בפני באופן זה. משכך, לא מצאתי כי יש באי התייצבותו של הנוסע כדי לשנות מקביעותי.

16. סוף דבר, המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר את ביצוע העבירה על ידי הנאשם ואני מרשיעה אותו בעבירה של הסעת תושב זר השווה שלא כדין על פי סעיף 12 א (ג) (1) לחוק הכניסה לישראל.

ניתנה היום, ה' שבט תשע"ז, 01 פברואר 2017, במעמד הצדדים